

**“Худудгазтаъминот” акциядорлик жамияти
ходимларининг “Одоб-ахлоқ қоидалари”**

1-боб. Умумий қоидалар

1. “Худудгазтаъминот” АЖ ходимлари одоб-ахлоқининг қоидалари (кейинги ўринларда – “Одоб-ахлоқ қоидалари”) тизим ходимларининг касбий маданияти, хизмат фаолияти давомида ҳамда хизматдан ташқари вақтда одоб-ахлоқи, ташқи кўриниши ва кийиниш услубининг намунавий қоидаларини белгилайди.

“Одоб-ахлоқ қоидалари” Жамиятда юксак касбий маданиятни шакллантириш, жамоатчилик онгида тизимга бўлган ҳурмат ва ишончни ошириш ҳамда “Худудгазтаъминот” АЖ ходимларининг (кейинги ўринларда Жамият ходимлари) ахлоқ қоидаларига зид бўлган хатти-ҳаракатларининг олдини олишга қаратилган.

2. Жамият ходимлари ўз касбий фаолиятини қуйидаги принциплар асосида амалга ошириши шарт:

қонунийлик;

Ватанга садоқат ва хизмат вазифасига фидойилик, юкланган функционал вазифаларини тўлиқ бажариш, ижро интизомига қатъий риоя этиш;

фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги;

давлат ва жамият манфаатларига содиқлик;

адолатлилик, ҳалоллик ва холислик;

коррупциявий ҳолатларга муросасиз муносабатда бўлиш ва қарши курашиш;

хизмат сирини қатъий сақлаш;

мансаб ва лавозим ваколатларини суиистеъмол қилмаслик;

манфаатлар тўқнашувига йул қўймаслик.

3. Жамият ходимлари меҳнат фаолияти давомида ва ишдан ташқари вақтда хулқ-атворнинг қуйидаги умумий қоидаларига амал қилиши лозим:

республика ва “Худудгазтаъминот” АЖ обрўсига путур етказиши мумкин бўлган хатти-ҳаракатлардан тийилиш, ахлоқ нормаларига доимий риоя қилиш;

масъулият, касбига садоқат ва ҳалолликни кундалик шиорга айлантириш;

мураккаб вазифаларни бажаришда хамкасбларига кўмаклашиш;
хушмуомалалик, эътиборлилик ва хушёрлик билан фуқароларда давлатга, тизимга нисбатан ишонч ва хурмат хиссини уйғотиш;

оиласида соғлом мухитни таъминлаб, оила аъзоларига доимий ғамхўр бўлиш, фарзандларида ватанпарварлик ва бошқа юксак ахлоқий фазилатларни шакллантириш;

фуқароларнинг ижтимоий келиб чиқиши, иқтисодий ахволи ва бошқа омиллардан қатъий назар, улар билан бир хил, самимий, одоб доирасида муносабатда бўлиш;

жамоатчиликда ахлоқнинг умумэътироф этилган қоидаларига амал қилиш.

4. Жамият ходимлари ўз ваколатлари доирасида хизмат фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига, “Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, Ички тартиб меҳнат интизоми, Жамоа шартномаси ҳамда ушбу “Одоб-ахлоқ қоидалари”га ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига амал қилади.

5. Жамият ходимлари “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя қилиш мажбуриятига, фуқаролар эса Жамият ходимларидан мазкур қоидаларга мос бўлган касбий маданиятни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

6. Жамият ходимларининг “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя этиши уларнинг фаолияти ҳамда хизматдаги ахлоқини баҳолашнинг асосий мезонларидан бири ҳисобланади.

Жамият ходимлари томонидан “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя қилиниши ҳолати уларни келгусида юқори лавозимларга тайинлаш ва раҳбар кадрлар захирасини шакллантиришда ҳисобга олинади.

7. Ушбу “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя этиш “Худудгазтаъминот” АЖ тизимидаги барча раҳбар, муҳандис-техник ва хизмат кўрсатувчи ходимлар учун мажбурийдир.

2-боб. Асосий тушунчалар.

коррупциявий ҳаракатлар – масъул ходим томонидан порп берувчининг манфаатларини кўзлаб ҳаракат ёки ҳаракатсизлиги учун бевосита ёки билвосита, шахсан ёки учунчи шахслар орқали порани яъни пул, қимматбаҳо қоғозлар, бошқа мол-мулкни, мулккий ёки номулкий тусдаги хизматларни, ваъда қилиш ва бериш, шунингдек, пора бериш ва (ёки) олишда воситачилик қилиш, ходим томонидан пора олиш ёки ҳуқуққа хилоф бошқа мақсадларда ўз хизмат мавқеидан ноқонуний фойдаланиш;

коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик – коррупция аломатларига эга бўлган, содир этилганлиги учун қонун ҳужжатлари (Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш сиёсати)да жавобгарлик назарда тутилган қилмиш;

манфаатлар тўқнашуви – шахсий (бевосита ёки билвосита) манфаатдорлик шахсинг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажарилишига таъсир кўрсатаётган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда шахсий манфаатдорлик билан фуқароларнинг, ташкилотларнинг, жамиятнинг ёки давлатнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келаётган ёки юзага келиши мумкин бўлган вазият;

порахўрлик – пора олиш, пора бериш ёки бу жиноятларда воситачилик қилиш;

алоқадор шахслар – ходим билан тижорат ташкилотларининг устав капиталидаги иштирок этадиган шахслар, акциялари Республика фонд бирдасида оммавий муомилада бўлган акциядорлик жамиятларининг беш фоиз улушидан кам бўлган миқдордаги акцияга эга эканлиги ҳолатлари бундан мустасно;

иш жараёнидаги меҳмондўслик белгилари – жамият ва унинг қуйи тизимидаги корхона ҳамда ташкилотлар ходимлари манфаатларида фаолият давомида ҳамкорлик ўрнатиш ва (ёки) қўллаб-қувватлашга алоқадор харажатлар, шу жумладан, ишбилармонлик билан боғлиқ кечки овқат, транспорт ва яшаш харажатларини қоплаш билан боғлиқ харажатлар ва ҳ.к;

коррупцияга қарши курашиш талаблари бузилганлиги тўғрисида виждонан хабар бериш – масъул ходимлар томонидан коррупциявий ҳуқуқбузарлик содир этилганлиги (содир этишга суиқасд қилинганлиги) тўғрисида руҳсат этилган алоқа каналлари орқали асослилигига ишонч ҳосил қилган ҳолда йўлланган мурожаат;

коррупцияга қарши курашиш тизими – қўлланиладиган амалдаги қонунчилик ва ички ҳужжатларни коррупциявий жиҳатдан бузилишини бартараф этиш, ходимлар томонидан юқори даражада касбий ва ахлоқий фаолият олиб боришларини таъминлаш бўйичачора-тадбирлар мажмуи;

коррупциявий хавф-хатар – Жамият ва унинг қуйи тизим корхоналари ходимлариёки учунчи шахслар томонидан уларнинг манфаатларини кўзлаб коррупциявий хатти-ҳаракатларни содир этиш эҳтимоли ва хавфи;

ходимнинг шахсий манфаатдорлиги – масъул ходим ёки ишчи ва хизматчилар томонидан ўз хизмат вазифаларини бажариш чоғида унинг яқин қариндоши ёки унга алоқадор бўлган шахслар томонидан мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажарилишига таъсир қилиши мумкин бўлган пул маблағлари, моддий ёки номоддий қимматликлар, бошқа мол-мулк, бойлик ва имтиёзлар кўринишида шахсий наф олиш имконияти (шахсий, ижтимоий, молиявий, сиёсий ва бошқа тижорат ёки нотижорат манфаатлари);

яқин қариндошлар – ота-она, туғишган ва ўғай ака-укалар ва опа-сингиллар, эр (хотин), фарзандлар, шу жумладан фарзандликка олинганлар, боболар, бувилар, неваралар, шунингдек эрнинг (хотиннинг) ота-онаси;

Коррупцияни профилактика қилиш – Жамиятнинг ваколатли мансабдор шахслари томонидан тизимда коррупцияни олдини олиш бўйича амалга ошириладиган фаолият;

3-боб. Касбий маданиятга оид умумий одоб-ахлоқ қоидалари

8. Жамият ходимлари:

фуқароларнинг жинси, ирки, миллати, фуқаролиги, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеи камситилишига олиб келувчи таъсир чоралари ва ҳаракатлар (ҳаракатсизлик)га йўл қўймаслиги;

ҳалол, адолатли ва камтар бўлиши, истеъмомчилар билан мулоқотда ҳушмуомала, вазмин ва самимий муносабатни намойиш қилиши;

жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига дахлдор қарорларни қабул қилишда қонунийликни, адолатлиликни ва шаффофликни таъминлаши;

давлат ва жамият манфаатларига зарар етказувчи, давлат органлари ва ташкилотлари фаолияти самарадорлигини пасайтирадиган ҳаракатлар (ҳаракатсизлик)дан тийилиши;

ўзининг хатти-ҳаракати ва ахлоқи туфайли жамоатчиликнинг танқидига учрамаслик чораларини кўриши, танқид учун таъқибга йўл қўймаслиги, асосли ва конструктив танқиддан ўз фаолиятидаги камчиликлар ҳамда нухсонларни бартараф этиш йўлида фойдаланиши;

Жамият ходимлари ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда шахсий масалалар юзасидан таъсир ўтказмаслиги;

ўз хизмат ваколатларини жисмоний ва юридик шахсларнинг манфаатларини кўзлаб бажариш ёки бажармаслик эвазига улардан бирон-бир мукофот, фойда ёки совғалар олмаслиги;

давлат мулкининг бут сақланишини таъминлаши, ўзига ишониб топширилган давлат мулкидан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши;

хизмат интизомига қатъий риоя қилиши, иш вақтидан одилona ва самарали фойдаланиши;

аҳолининг давлат хизматлари истеъмомчиси сифатидаги талабларига мувофиқ доимий равишда фаолият сифатини ошириб бориш чораларини кўриши;

қонун билан интизомий, маъмурий ва жиноий жавобгарлик назарда тутилган ҳуқуқбузарлик ва бошқа хатти-ҳаракатларга йўл қўймаслиги;

касб этикаси ва ишчанлик услубига риоя этиши;

сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари ва бошқа нодавлат ташкилотлари манфаатлари йўлида хизмат мавқеи ва имкониятларидан фойдаланмаслиги керак.

9. Жамият раҳбар ходимлари ўзига бўйсунувчи ходимлардан улар

меҳнат вазифасини бажараётган пайтда партия номидан сиёсий фаолият билан шуғулланишни талаб қилиши, сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари ва бошқа нодавлат ташкилотлари фаолиятида иштирок этишга даъват этиши ёки мажбурлашига йул қўйилмайди.

4-боб. Хизмат фаолиятига оид одоб-ахлоқ қоидалари

10. Жамият ходимлари хизмат фаолияти давомида қуйидагиларга мажбур:

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, қонунлари ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига сўзсиз риоя этиши;

мамлакат шаънини эъзозлаш, давлат сиёсатига содиқ бўлиш;

ўз хизмат вазифаларини виждонан, халол ва юксак профессионал даражада бажариш, расмиятчилик, сохтакорлик ва суиистеъмолчиликка йул қўймаслик;

хизмат мажбуриятларини самарали бажариш учун зарур бўлган билим ва кўникмаларни доимий асосда ошириш;

юқори давлат органлари ва ташкилотлари томонидан ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари ҳамда берилган топшириқларни ўз вақтида ва сифатли бажариш;

ишлаб чиқиладиган норматив-ҳуқуқий ва бошқа ҳужжатларга бирон-бир шахс гуруҳ ёки идоралар манфаати нуқтаи назаридан ёндашмаслик ҳамда уларнинг манфаатлари ифода этилишига йул қўймаслик;

ҳар қандай қонунбузилишига, айниқса, коррупция ҳолатларига қарши муросасизлик билан курашиш;

хизмат сафарлари, назорат тадбирлари давомида меҳнат фаолияти билан боғлиқ бўлган ҳар қандай турдаги сарф-харажатларни бошқа шахслар ҳисобидан амалга оширмаслик;

Жамият ходимлари ёки бошқа шахслар томонидан жиноят ёки бошқа ҳуқуқбузарлик содир этишга ундовчи мурожаатлар ҳақида, шунингдек, ҳамкасблари томонидан содир этилган ёки тайёргарлик кўриладиган қонунбузилишлар ҳақида ўзининг раҳбарига зудлик билан маълум қилиш;

чет эл фуқаролари билан алоҳида белгиланган тартибга зид равишда бевосита ёки бошқа шахслар орқали мулоқотга киришмаслик;

ўз хизмат мажбуриятларини бажараётганда фуқаролар ва бошқа шахсларни камситмаслик, уларнинг таъсиридан сақланиш, фуқаролар ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва қонуний манфаатларини ҳисобга олиш;

ўз хизмат мажбуриятларини виждонан бажаришга тўсқинлик қилиши мумкин бўлган хатти-ҳаракатлардан сақланиш;

давлат сири, қонун билан қўриқладиган ва хизматга оид бошқа маълумотларнинг ошкор этилмаслигини таъминлаш юзасидан барча чораларни кўриш, улардан қонунга зид равишда фойдаланмаслик;

ахборотларни тарқатиш қоидаларига риоя қилиш, Интернет ахборот тармоғи ва ахборот коммуникация воситаларидан фойдаланишда ахборот хавфсизлигини таъминлашнинг белгиланган тартибига амал қилиш;

бириктирилган хизмат компьютери ҳамда электрон ташувчиларидаги хизматга оид маълумотларнинг хавфсиз сақланишини таъминлаш ва уларни бошқа шахсларга тарқатилишининг олдини олиш чораларини кўриш;

ижтимоий тармоқларда давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда мансабдор шахслар фаолиятини муҳокама қилмаслик, ахлоққа зид ибораларни ишлатмаслик, мамлакатда амалга оширилаётган ислохотларга нисбатан одамларда ишончсизлик кайфиятини юзага келтириши мумкин бўлган материалларни жойлаштирмаслик;

фуқаролар ва хамкасбларининг шаъни ва кадр-қимматига доғ туширувчи маълумотлар, тухмат, ифво ва уйдирмаларни тарқатмаслик;

меҳнат ва ижро интизоми, ички тартиб қоидаларига, шунингдек, телефонда сўзлашиш ва кийиниш маданиятига қатъий риоя этиш;

ўзига ишониб топширилган мулкка ва молиявий маблағларга эҳтиёткорлик ва тежамкорлик билан муносабатда бўлиш;

жамоада соғлом маънавий мухитни сақлаш чораларини кўриш;

жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини қонунда белгиланган тартибда ҳамда муддатларда қонуний, асосли ва адолатли ҳал қилиш;

меҳнат жамоасида ишчанлик мухитини шакллантириш ва уни мустаҳкамлашга кўмаклашиши;

меҳнат жамоасида хамкасбларининг шаъни ва кадр-қимматини обрўсизлантирадиган шахсий ва касбий фазилатларини муҳокама қилишдан тийилиши керак.

11. Тизим раҳбарлари қуйидагиларга мажбурдирлар:

бўйсунувдаги Жамият ходимларига профессионализм, ҳалоллик, холислик ва адолатлиликда ўрнак бўлиш;

жамоада соғлом маънавий мухит ва ишчан кайфиятни шакллантириш;

Жамият ходимларини қонунга хилоф хатти-ҳаракатларни амалга оширишга ундамаслик ҳамда улардан бундай ҳаракатларни бажаришни талаб қилмаслик;

кадрларни маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, таниш-билишчилик ёки шахсий садоқат белгилари бўйича танлаш, тайинлаш ёки тавсия этишга йўл қўймаслик;

жамоада гуруҳбозлик ва фаворитизм (айрим ходимларни яқин олиш ва қўллаб-қувватлаш) кўринишларига йўл қўймаслик, шунингдек, хизмат вазифаларини бажариш жараёнида бошқа салбий омилларнинг олдини олиш;

Жамият ходимларининг фаолиятига баҳо беришда қонуний, асосли ва

адолатли қарорлар қабул қилиш;

Жамият ходимлари томонидан коррупция ва бошқа суиистеъмолчиликлар содир этилишининг олдини олиш чораларини кўриш;

бўйсунувидаги Жамият ходимларини ҳуқуқий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш чораларини кўриш;

ваколати доирасида шартномалар тузиш, танловлар ўтказиш ёки розилик бериш масалаларига ҳолис, адолатли ва қонуний ёндашиш.

12. Раҳбарлар бўйсунувидаги Жамият ходимларига қўпол муомалада бўлиши, ҳақорат қилиши, шахсиятига тегиши, уларга асоссиз танбеҳ бериши ёки айблаши ҳамда камситиши мумкин эмас.

5-боб. Хизматдан ташқари одоб-ахлоқ қоидалари

13. Жамият ходимлари ишдан бўш вақтларида умумқабул қилинган ахлоқ нормаларига риоя қилишлари ва уларга зид булган ҳулқ-атвор ва хатти-харакатлардан ўзларини тийишлари шарт.

14. Жамият ходимлари ишдан ташқари вақтда қуйидагиларга мажбур:
миллий урф-одат, қадрият ва анъаналарга ҳурмат билан муносабатда бўлиш;

дабдабабозлик, шухратпарастлик, гуруҳбозлик, маишатбозлик, ичкиликбозлик ва бошқа салбий иллатларга йўл қўймаслик;

расмий эълон қилинган маълумотлардан ташқари Жамият фаолиятига оид масалаларни муҳокама қилмаслик;

жамоат жойларида (кафе, ресторан ва бошқа кўнгилочар масканларда) ўзини тутиш қоидаларига риоя этиш, атрофдагиларнинг эътиборини тортувчи ортиқча ва салбий ҳаракатларга йўл қўймаслик;

жамоат тартиби ва ҳавфсизлигига қарши қаратилган хатти-харакатларни содир этмаслик, мазкур ноқонуний ҳаракатларга бошқаларни жалб этмаслик ёки даъват қилмаслик;

хизмат мажбуриятларини бажариш билан боғлиқ бўлган идора ва ташкилотлар раҳбар ва ходимларидан, бошқа мансабдор шахсларидан қимматбаҳо совға олмаслик;

хизмат гувоҳномаларини сақлаш ва фойдаланиш тартибига қатъий риоя этиш, улардан хизматга алоқадор бўлмаган ҳолатларда фойдаланмаслик, шу жумладан, ваколатли шахсларга хизмат гувоҳномасини кўрсатиб, мавқеини суиистеъмол қилмаслик;

хизмат автотранспорт воситаларидан, махсус кийим-бошдан хизмат фаолиятдан ташқари ҳолатларда шахсий ва бошқа мақсадларда фойдаланмаслик;

иш фаолияти билан боғлиқ маълумотларни ишга алоқадор бўлмаган бошқа шахслар иштирокида муҳокама қилмаслик;

шахсий транспорт воситаларидан фойдаланишда белгиланган тартибга

амал қилиш, йул харакати қоидаларига қатъий риоя этиш;

тадбиркорлик ёки ҳақ тўланадиган бошқа фаолият билан (педагогик, илмий ва ижодий фаолиятдан ташқари) шуғулланмаслик, Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

ўзи фаолият юритган давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда “Худудгазтаъминот” АЖга доғ туширувчи хатти-ҳаракатлардан тийилиш;

ташқи кўринишини белгиланган меъёрлар доирасида сақлаш, камтарона кийиниш, атрофдагиларнинг эътиборини ўзига ортиқча жалб қиладиган тарзда кийинмаслик.

6-боб. Жамоатчилик, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан муносабатларга оид одоб-ахлоқ қоидалари

15. “Худудгазтаъминот” АЖ ходимлари белгиланган тартибда Жамият Матбуот хизмати фаолиятидан кенг фойдаланган ҳолда оммавий ахборот воситалари билан ўзаро ҳамкорлик қилиши, тизим ташкилотларининг фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритилишига кўмаклашиши керак.

16. Давлат сиёсати ёки Жамият ва тизим ташкилотлари фаолияти тўғрисидаги оммавий баёнотлар Жамият ва тизим ташкилотлари раҳбари ёки мазкур йўналиш бўйича ваколатли мансабдор шахс томонидан амалга оширилади.

17. Қуйидаги ҳолларда оммавий баёнот берилиши мумкин эмас:

оммавий баёнот матни ва мазмуни давлат сиёсати ёки Жамият ва тизим ташкилотлари фаолиятига алоқадор бўлмаса;

оммавий баёнотда келтириладиган ахборотлар давлат сирлари билан боғлиқ бўлса;

оммавий баёнот бошқа ташкилотлар нуфузини пасайтириш ёки уларнинг мансабдор шахсларини камситишга йўналтирилган бўлса.

18. “Худудгазтаъминот” АЖда жамоатчилик назоратини таъминлаш мақсадида жамоатчилик томонидан Жамият ва тизим ташкилотлари фаолиятига оид айблов ёки танқид билдирилган тақдирда оммавий изоҳ ёхуд раддия бериши лозим.

19. Агар оммавий баёнотда фуқароларнинг шаъни ҳамда кадр-қимматини камситадиган иборалар бўлса, Жамият ходими ўз фикрларининг янглишлиги ёки нотўғрилигини тан олиши ҳамда шаъни, кадр-қиммати ва ишчанлик обрўсига даҳл қилинган фуқародан, агар қонун ҳужжатларида бошқа оқибатлар назарда тутилмаган бўлса, кечирим сўраши шарт.

7-боб. Хизмат фаолиятидаги ташқи кўриниш ва кийиниш услубига оид одоб-ахлоқ қоидалари

20. Жамият ходимларининг хизмат фаолиятидаги ташқи кўриниши ва кийиниш услуби фуқароларнинг давлат органлари ва ташкилотлари

фаолиятига ҳурмати, шу жумладан Жамиятнинг нуфузини оширишга хизмат қилиши керак.

21. Жамият ходимининг ташқи кўриниши меҳнат шароитлари ва хизмат турига қараб, хизмат мажбуриятларини бажариши вақтида фуқароларнинг Жамиятга нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлишига кўмаклашиши, умумий қабул қилинган иш услубига мувофиқ бўлиши ва расмийлик, холислик, камтарлик ва интизомни намоён этиши лозим.

22. “Худудгазтаъминот” АЖ ходимларининг иш жойида ташқи кўриниши ва кийиниш услуби Жамиятнинг Ички меҳнат тартиб қоидаларига катъий риоя этган ҳолда тартибга солинади.

8-боб. Манфаатлар тўқнашуви

23. Жамият ходимлари мансаб ёки хизмат мажбуриятларини бажариш вақтида манфаатлар тўқнашувига олиб келадиган ёки олиб келиши мумкин бўлган шахсий манфаатдорликка йўл қўймаслиги керак.

24. “Худудгазтаъминот” АЖ тизимида манфаатлар тўқнашуви ҳавф-хатарларини баҳолаш ва уни олдини олиш чораларини кўриш Комплаенс-назорат бошқармаси ҳамда худудий Моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш ва коррупцияга қарши сиёсатни амалга ошириш бўлимлари томонидан мониторинг қилиб борилади.

25. Манфаатлар тўқнашуви юзага келган тақдирда ходимлар ўзининг раҳбарини дарҳол хабардор қилиши шарт.

Манфаатлар тўқнашуви мавжудлиги тўғрисида маълумотлар олган раҳбар бу тўқнашувнинг олдини олиш ёки уни бартараф этиш юзасидан ўз вақтида чоралар кўришга мажбур.

9-боб. Жамият ходимларининг манфаатини ҳимоя қилиш

26. Жамият ходимларининг хизмат вазифаларини бажариш билан боғлиқ таҳдид, ҳақорат, тухмат ва қонунга хилоф бошқа хатти-ҳаракатлардан ҳимоя қилиш Жамият ва тизим ташкилотларининг раҳбари томонидан амалга оширилади.

27. Зиммасига юклатилган вазифаларни бажаришга тўсқинлик қилиш, жиноят ёки бошқа ҳуқуқбузарлик содир этишга оғдиришга қаратилган мурожаатлар, шунингдек, ҳамкасблари томонидан содир этилган ёки содир этишга тайёргарлик кўрилаётган қонунбузилишлар ҳақида хабар берган ходимларни вужудга келиши мумкин бўлган таҳдид ва ҳавф-хатарлардан ҳимоя қилиш чоралари кўрилади.

10-боб. “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя этилишининг назорат қилиш

28. Жамият ходимлари томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши устидан назорат Жамият ва тизим ташкилотларининг Ходимларни бошқариш бўлимлари ёки “Одоб-ахлоқ комиссия”лари, шунингдек махсус ваколатли давлат органи томонидан амалга оширилади.

29. Жамият ва тизим ташкилотларида лавозимга тайинланган Жамият ходимларни бошқариш бўлимлари томонидан мазкур “Одоб-ахлоқ қоидалари” билан тилхат асосида имзо қўйдирган ҳолда таништирилади.

30. Мазкур “Одоб-ахлоқ қоидалари”ни бузиш ҳолатлари бўйича хизмат текшируви Жамият ва тизим ташкилотлари раҳбарининг кўрсатмасига мувофиқ “Одоб-ахлоқ комиссия”лари томонидан ўтказилади.

Хизмат текширувини ўтказиш тартиби Жамият ва тизим ташкилотлари томонидан белгиланади.

11-боб. Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганлик учун жавобгарлик

31. Жамият ходимлари томонидан “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя этмаганлик ҳолати уларга нисбатан ахлоқий ва меҳнат шартномасини бекор қилишгача бўлган интизомий таъсир чораларини қўллаш учун асос бўлади.

32. “Одоб-ахлоқ қоидалари”га риоя этмаганлик учун “Одоб-ахлоқ комиссияси” томонидан Жамият ходимларига қўйидаги ахлоқий таъсир чоралари қўлланилади:

огоҳлантириш;

узр сўраш ёки расмий узрнома келтиришни талаб қилиш;

Жамият ва тизим ташкилотларининг коллегиял йиғилишларида танбех бериш.

33. “Одоб-ахлоқ комиссияси” Жамият ходимига нисбатан интизомий таъсир чорасини қўллаш учун ташкилот раҳбарига тақдимнома киритиши мумкин.

“Одоб-ахлоқ комиссияси”, “Одоб-ахлоқ қоидалари” Жамият ва тизим ташкилотлари раҳбари томонидан бузилган тақдирда, уларга нисбатан тегишли чора кўриш масаласи юзасидан таклифларни бошқарув органи ёки кузатув кенгашига юборади.

34. Жамият ходимининг “Одоб-ахлоқ қоидалари”ни бузиши уларни қонунга мувофиқ интизомий ва бошқа жавобгарликка тортиш учун асос бўлади.